نکته سنج!

چند تیتر جهت اطلاع آقای رئیس جمهور

فرهاد خادمی

نخستین نشست خبری رئیس جمهوردرجمع خبرنگاران نشان داد که هنوزدولت نتوانسته است مشکلات کلیدی واساسی مردم وجامعه را احصا کند و برنامه هفتم وسایراسناد بالادستی همچنان بلااستفاده است لذا در این فرصت خلاصه‌ای ازچندمشکل عمومی وحاد نهادینه شده درجامعه رابرای اطلاع ریاست جمهوری عرض می‌کنیم.

۱- سن طلاق نسبت به ۱۰سال گذشته ۳.۹(مردان) تا ۴ سال(زنان) افزایش یافته و نشانگر افزایش تجربه طلاق در سنین بالاتر است.رتبه بندی طلاق براساس آمار درتهران۳۴/۰۹۷، خراسان رضوی۲۱/۶۴۳، خو زستان ۱۱/۵۶۱،فارس۱۱/۰۵۶واصفهان۱۱/۰۰۳مورد بوده است.

۲- مدیرعامل انجمن تالاسمی ایران گفت: یک بیمار تالاسمی هزینه‌های پرداختی‌اش به ۲۴۷ میلیون تومان در سال رسیده و پرداخت از جیب بیمار به‌شدت افزایش یافته است.یونس عرب گفت: طبق برآورد معاونت درمان وزارت بهداشت ماهانه حدود ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار دوز آمپول تزریقی برای بیماران تالاسمی نیاز است. اما آنچه سازمان غذا و دارو اعلام می‌کند، تامین تنها ۳۰۰ هزار آمپول تزریقی است.

براساس اعلام عرب، پرداختی از جیب بیماران امروزبه عدد تقریبی ۱۵ تا ۲۰ میلیون تومان در ماه رسیده است که بیماران قادر به پرداخت چنین پولی نیستند.

۳- با درآمد خانوارهای ایرانی در سال ۱۴۰۲، «مدت زمان انتظار برای خرید مسکن» به «۵۹ سال» رسیده ودر تهران اما این انتظارنجومی تا«کلیدخانه اول» به «۱۵۲ سال»رسیده است! شاخص مورد سنجش که باید زیر ۱۵سال باشد، نشان می‌دهد، خانوارها نه تنها در «رفاه ملکی» قرار ندارند، بلکه «شدت فقر مسکن» دست‌کم در پایتخت بیشتر شده است.

۴- درهلدینگ‌های فامیلی و شرکت‌های خصولتی چه می‌گذرد؟وقتی سودآوری هلدینگ‌ها بیشتر می‌شود رشدشان از نظر تعداد هم ممکن است بیشتر شود. با توجه به شرایط اقتصادی که در ایران وجود دارد همین سودهای غیرقانونی تبدیل به مافیاهای مختلف می‌شود، افرادی که در مسیر درست حرکت می‌کنند از چرخه حذف می‌شوند تا آن دسته از افراد بتوانند به رشد سرمایه داری غیرمنطقی که در ایران شکل گرفته ادامه دهند، در نتیجه اما چرخه اقتصاد معیوب‌تر خواهد شد. علت سودآوری بخش عمده‌ای از این هلدینگ‌ها به دلیل رانتی است که از دولت یا سیستم می‌گیرند. برای مثال حوزه پتروشیمی بستری است که به دلیل وجود پول‌های کلان در آن درگیر فساد شده است.

۵- اتوبوس‌رانی در شهرهای کشور با حدود ۱۶ هزار دستگاه اتوبوس که کمتر از ۱۱ هزار دستگاه فعال و نیمه‌فعال دارد، سهمی حدود هفت درصد در سفرهای درون‌شهری برعهده دارد.مینی‌بوس‌رانی با حدود ۳۵ هزار دستگاه مینی‌بوس عمدتا فعال ولی با عمر بالا در خطوط متفرقه که از طرف بخش خصوصی انجام می‌شود، سهمی حدود دو درصد را عهده‌دار است. تاکسی‌رانی در شهرهای کشور حدود ۲۲۰ هزار دستگاه تاکسی مشتمل بر ۱۴ هزار دستگاه ون سفرهای درون‌شهری را پوشش می‌دهد.مترو در تهران و ۹ کلان‌شهر دیگر که جمعیتی معادل ۲۰ میلیون را تحت پوشش دارد.در مجموع ۳۴,۵ درصد سهم ناوگان حمل‌ونقل عمومی در سفرهای درون‌شهری است که در مقایسه با هدف‌گذاری ناوگان در برنامه پنج‌ساله اول توسعه کشور حدود ۴۰ درصد عقب‌ماندگی وجود دارد.

۶- مهدی غضنفری رئیس صندوق توسعه ملی گفته است، متاسفانه درسال‌های اخیرمیادین مشترک نفت و گاز ما از طریق همسایه‌ها در معرض استخراج سریع و مداوم قرار گرفته است و سرمایه‌گذاری‌های خارجی بسیاری در اطراف مرزهای جمهوری اسلامی ایران برای استفاده از این میادین مشترک انجام شده است. این در حالی است که ما به جای اینکه منابع صندوق توسعه ملی را برای سرمایه‌گذاری در این زمینه به کار بگیریم به اندک منابع انرژی باقی مانده خودمان دل خوش کرده‌ایم و درمورد چگونگی تقسیم یک کیک کوچک با هم دعوا می‌کنیم.

۷- استان سیستان‌وبلوچستان دچار توسعه‌نیافتگی مزمن شده است و با وجود تلاش‌ها و اقداماتی که در ۴۰ سال گذشته چهره استان را تغییر داده ولی هنوز دچار بالاترین میزان فقر درآمدی و بالاترین میزان فقر چندبعدی در کشور است و عملا در تله توسعه‌نیافتگی گرفتار شده است. به‌تازگی این استان دچار پدیده سوخت‌بری شده است. مصرف روزانه گازوئیل کشور که در کامیون‌ها و ناوگان سنگین مصرف می‌شود، حدود ۶۵ میلیون لیتر است و این در حالی است که هر روز حدود ۱۲ میلیون لیتر آن قاچاق می‌شود که عمدتا از مرزهای این استان است. روزانه حدود ۱۵ تا ۲۰ میلیون لیتر گازوئیل وارد استان سیستان‌وبلوچستان می‌شود، درحالی‌که مصرف روزانه استان چهار تا پنج میلیون لیتر است و بقیه قاچاق می‌شود. پدیده سوخت‌بری در استان سیستان‌وبلوچستان و ایجاد درآمد ناشی از آن بخش بزرگی از نیروی کار استان را به خود جذب کرده است و موجب شده نظام عرضه نیروی کار و توزیع آن در بخش‌های مختلف اقتصادی و زیربنای ی جامعه به‌شدت دچار اخلال شود و رغبتی برای اشتغال کارگری و مهارتی در استان در مقایسه با درآمد سوخت‌بری به وجود نیاید.

۸- امروز بیش از ۲۵۰ هزار میلیارد تومان یارانه پنهان صرف بین ۵ تا ۸ میلیون تبعه خارجی می شود، آنها امروز به کلیدداران خانه های ایرانی تبدیل شده و بزرگ ترین خطر امروز این است که با ورود بی‌رویه و بی‌حساب و کتاب آنها تا عمق خانه‌های ما نفوذ کرده‌اند. سرویس‌های خارجی با پرداخت ۱۰۰ میلیون تومان ناقابل، اتباع خارجی را به جاسوس‌های سهل الوصولی تبدیل کرده اند که امروز امنیت کشور ما را به خطر می‌اندازند. برخی برای اتباع غیرمجاز خارجی دکان باز کرده و با پول آنها دربالای شهر تهران، خانه‌های ۷۰ میلیارد تومانی خریده‌اند.

گزارش

مسعود پزشکیان:

جنایت اخیر لبنان مایه شرمساری آمریکا است

رئیس جمهور با اشاره به وقایع روز گذشته در لبنان، چنین رخدادی را مایه شرمساری کشورهای غربی و در رأس آنها آمریکایی‌ها دانست که از هیچ امکانی برای پیشبرد اهداف غیرانسانی خود فروگذار نمی‌کنند.

مسعود پزشکیان رئیس جمهور دیروز در جلسه هیئت دولت با اشاره به وقایع لبنان، چنین رخدادی را مایه شرمساری کشورهای غربی و در رأس آنها آمریکایی‌ها دانست که از هیچ امکانی برای پیشبرد اهداف غیرانسانی خود فروگذار نمی‌کنند و تصریح کرد: اینکه از ابزارهایی که به شکل مرسوم برای ارتقای آسایش و رفاه حال بشر ساخته شده‌اند، به عنوان ابزار ترور و نابودی علیه کسانی که نگاه آنها با ما همسو نیست، استفاده شود، گواه سقوط انسانیت و غلبه خوی وحشی‌گری و جنایت‌پیشگی است.

رئیس جمهور افزود: این رخداد یکبار دیگر نشان داد که کشورهای غربی و آمریکایی‌ها اگر چه در ظاهر ادعا می‌کنند که به دنبال برقراری آتش‌بس هستند، اما در عمل تمام قد از جنایت، کشتار و ترورهای کور رژیم صهیونیستی، حمایت می‌کنند. علاج اصلاح این وضعیت و قطع زنجیره ظلم و جنایات رژیم صهیونیستی و حامیانش علیه فلسطینیان مظلوم و جهان اسلام، وحدت و انسجام مسلمانان و کشورهای اسلامی است.

پزشکیان در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به رای اعتماد اعضای هیئت دولت به یدالله رحمانی، به عنوان استاندار جدید کهگیلویه و بویراحمد و آرش زره‌تن لهونی، به عنوان استاندار جدید کردستان، ضمن آرزوی موفقیت برای آنان اظهار داشت: همزمانی انتخاب آقای زره‌تن به اولین استاندار اهل تسنن کشور با هفته وحدت، فرصت بسیار ارزشمندی برای تقویت وحدت، انسجام و وفاق در کشور است.

رئیس جمهور همچنین با اشاره به ظرفیت‌های ناب منطقه اورامانات و نیز کهگیلویه و بویراحمد به خصوص در زمینه گردشگری افزود: ظرفیت‌های بعضا بکر و دست نخورده این بخش از کشور، به خصوص در استان کردستان که با اقلیم کردستان عراق نیز هم‌مرز است، با توجه به اعلام آمادگی و اشتیاق آنها برای گسترش همکاری‌ها با ایران، فرصت بزرگ و بی‌نظیری را پیش‌روی این مناطق قرار داده تا بتوانیم ضمن تقویت وفاق و انسجام، با ایجاد رونق و اشتغال در این استان‌ها معضل بیکاری و کولبری را نیز رفع کنیم.

پزشکیان ادامه داد: ما ادعا نمی‌کنیم که عملکرد ما بی‌عیب است، اما همه تلاش خود را برای عمل به شعارها و وعده‌ها به کار گرفته‌ایم و در این راستا انتخاب آقای زره‌تن، حضور زنان در مناصب مدیریتی و انتخاب مسئول اهل سنت برای معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری، گواه صدق ادعای دولت برای به کارگرفتن توانمندترین افراد فارغ از وابستگی‌های جناحی و مذهب، جنسیت، قومیت و نژاد است.

وی همچنین با اشاره به فرارسیدن روز شعر و ادب فارسی، یاد استاد شهریار شاعر بزرگ کشور را گرامی داشت و بخش‌هایی از شعر «همای رحمت» را در جلسه قرائت کرد.

در جلسه دیروز هیئت دولت همچنین وزیر امور خارجه گزارشی از جنایت جدید رژیم صهیونیستی ارائه کرد و گفت که صبح امروز گروهی از متخصصین و جراحان و پرستاران ایرانی برای کمک به مجروحان این رخداد به لبنان اعزام شده‌اند.

وزرای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیز در این جلسه گزارشی از اقدامات انجام شده برای اجرای دستور رئیس جمهور در راستای بررسی وضعیت دانشگاهیانی که برای ادامه تحصیل یا تدریس دچار مشکل شده بودند و اصلاح آیین‌نامه انضباطی ارائه کردند.

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست نیز گزارشی از آخرین وضعیت نشست زمین در مناطق مختلف کشور و اقدامات ضروری در این ارتباط ارائه کرد.

پیام قالیباف به نصرالله و نبیه‌بری:

ایران آماده کمک به لبنان است

محمدباقر قالیباف رئیس مجلس در پیام‌های جداگانه‌ای به سیدحسن نصرالله دبیرکل حزب‌الله و نبیه بری رئیس مجلس نمایندگان لبنان، ضمن محکوم کردن عملیات ترویستی روز گذشته رژیم صهیونیستی، با دولت و ملت لبنان و خانواده‌های شهدا و مجروحان این حادثه تروریستی همدردی کرد.متن پیام قالیباف به شرح زیر است:

حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین سید حسن نصرالله دبیرکل محترم حزب‌الله لبنان

جناب آقای نبیه بری رئیس محترم مجلس نمایندگان لبنان

عملیات تروریستی رژیم نژادپرست صهیونیستی علیه مردم لبنان و غیر نظامیان را کــه بیانگر خوی ددمنشانه و تجاوزکارانه رژیم صهیونیستی و تلاش برای گسترش دامنه جنگ در منطقه است، شدیدا محکوم می‌کنیم.

تجاوز بزدلانه رژیم صهیونیستی، بار دیگر اثبات می‌کند که این رژیم منحوس علاوه بر ارتکاب جنایات جنگی و نسل‌کشی علیه مردم فلسطین، صلح و امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی را در معرض تهدید جدی قرار داده است.

بدینوسیله ضمن ابراز همدردی و همبستگی با دولت و ملت لبنان و خانواده‌های شهدا و مجروحان این حادثه تروریستی، از تمام کشورها و ملت‌های جهان می‌خواهیم این تجاوز جنایتکارانه را به شدت محکوم نمایند. مجددا تاکید می‌کنیم؛ جمهوری اسلامی ایران برای ارائه هرگونه کمک و مساعدت به دولت و مردم عزیز لبنان آمادگی کامل دارد.

حمید رضا ترقی:

انتصاب محکومین امنیتی موجب نفاق است

عضو شورای مرکزی حزب موتلفه با بیان اینکه رئیس جمهور تعریف روشنی از شعار وفاق ملی بیان نکرده است، گفت: انتصاب مخالفین نظام شعار «وفاق ملی» را تحریف کرد و موجب «نفاق» شد.

حمیدرضا ترقی عضو شورای مرکزی حزب موتلفه در گفت و گو با خبرنگار سیاسی خبرگزاری مهر، در رابطه با ضرورت توجه به مصادیق عینی وفاق ملی و تعریف صریح و شفاف از آن از سوی دولت و شخص رئیس جمهور به مهر، گفت: چهارچوب و تعریف مشخصی از وفاق ملی تاکنون توسط رئیس جمهور ارائه نشده و گویا خواسته است تعریف وفاق ملی را از نوع عملکرد او برداشت کنیم.

وی ادامه داد: به طور طبیعی این روش جای تحریف و منحرف شدن شعار را باز کرده است. از آنجایی که عوامل مرتبط با رئیس جمهور و جریانی که در انتخابات از او حمایت کرده است، تعریفشان از وفاق ملی با تعریفی که همگان دارند تفاوت دارد.

ترقی که قائم مقام حزب مؤتلفه نیز هست، بیان کرد: اصلاح طلبان سعی می‌کنند تعریف شعار وفاق ملی را مشابه آشتی ملی که قبلاً پیشنهاد کرده بودند تا این سیاست در کشور دنبال شود و نسبت به کسانی که با اصل نظام اصل ولایت فقیه همچنین با آرمان‌های انقلاب اسلامی در تضاد هستند و اختلاف نظر دارند در واقع سازشی در نظام صورت بگیرد تا اجازه یابند آن‌هایی که با نظام و قانون اساسی مخالف هستند همان مقدار در قدرت حضور داشته باشند که بقیه موافقین و صاحبان اصلی انقلاب حضور دارند. طبیعی است که این برداشت نمی‌تواند ما را به وفاق ملی برساند.

وی افزود: باید مبنای وفاق ملی و اصول آن مشخص شود. همانطور که آقای پزشکیان اشاره کرده است مبنای کارش قانون اساسی و ولایت فقیه است سیاست‌های کلان ابلاغی مقام معظم رهبری همچنین برنامه هفتم توسعه است، این موارد باید مبنای وفاق ملی در عملکرد دولت باشد. کسانی که به این اصول پایبند هستند و اعتقاد دارند و موضعی در مقابل آن ندارند ین افراد می‌توانند در کنار همدیگر قرار بگیرند و در شاکله دولت این سیاست‌ها را دنبال بکنند.

عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه تصریح کرد: کسی که به مبانی نظام اسلامی و انقلاب اسلامی اعتقاد ندارد و به قانون اساسی ایراد می‌گیرد همچنین همینطور سیاست‌های کلان نظام را قبول ندارد، نمی‌تواند تجلی وفاق ملی باشد. در درجه اول باید تعریف مشخص و روشنی از وفاق ملی صورت بگیرد و مبانی آن مشخص باشد و بر اساس آن مبانی گزینش‌ها در دولت و کارگزاران نظام صورت بگیرد تا وفاق ملی محقق شود.

ترقی همچنین در پاسخ به این پرسش که شاهد این هستیم که به بهانه وفاق ملی انتصاب افرادی که پرونده‌های امنیتی نیز داشته‌اند و به این جرایم محکوم شده‌اند اتفاق می‌افتد، گفت: یکی از دلایلی که هم اکنون وفاق ملی تحقق پیدا نمی‌کند همین است که به این شیوه افرادی را به عنوان کارگزاران نظام در دولت آقای پزشکیان منصوب می‌کنند که برخی از آنها سوابق محکومیت کیفری دارند و موضع‌گیری‌های خلاف نظام جمهوری اسلامی دارند و معارض با نظام هستند و در فتنه‌های مختلف نقش داشتند و هیچ وقت از موضعشان هم پایین نیامده‌اند و همچنان در مواضع خود باقی هستند.

عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه خاطرنشان کرد: با انتصاب افرادی که با نظام مشکل دارند نه تنها وفاق ملی اتفاق نمی‌افتد بلکه نفاق ملی شکل می‌گیرد و این نشان می‌دهد در حوزه انتخاب کارگزاران شعار وفاق ملی دچار تحریف شده است. مقام معظم رهبری در دیدار با اعضای هیئت دولت ویژگی‌های کارگزاران را مطرح کردند همچنین در دیدار مجلس و رئیس جمهور معیارهای انتخاب همکاران را مطرح کردند که این معیارها اگر رعایت نشود طبیعتاً وفاق ملی شکل نخواهد گرفت.

ترقی همچنین در پاسخ به این پرسش که حالا که مجلس به همه اعضای دولت رأی اعتماد داده است در مواجهه با انتصاب‌های صورت گرفته باید چه مواضعی داشته باشد و یا چه اقدام‌هایی انجام دهد، گفت: باید مطابق قانون که ممنوعیت به کارگیری افراد مخالف با نظام وجود دارد مجلس باید با این انتصاب‌ها برخورد کند. انتقاد خود را بیان کند حتی وزیر مربوطه که این تخلف را انجام می‌دهد را استیضاح کند.

وی با اشاره به اینکه افرادی که در فتنه‌ها نقش داشتند طبق قانون نمی‌توانند در مسئولیت‌های دولتی حضور داشته باشند، ادامه داد: اگر لازم باشد مجلس باید قانونی وضع کند که در انتخاب افراد در بدنه دولت استعلام از وزارت اطلاعات و دستگاه‌های امنیتی انجام شود؛ زیرا افرادی که با نظام مشکل دارند قابل اعتماد نیستند و نمی‌توانند سیاست‌های نظام را دنبال کنند.

انتصاب استاندار اهل تسنن برای کردستان

سخنگوی دولت از انتخاب دو استاندار جدید کردستان و کهکیلویه و بویراحمد در دولت چهاردهم خبر داد.

فاطمه مهاجرانی اعلام کرد: آقای آرش زره‌لهونی از جوانان اهل تسنن به‌عنوان استاندار کردستان و آقای یدالله رحمانی به‌عنوان استاندار کهکیلویه و بویر احمد انتخاب شدند. این اولین تغییرات استانداران در دولت چهاردهم است.

سوابق اجرایی زره‌تن لهونی عبارت از معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی استانداری کردستان، نماینده مردم شهرستان‌های پاوه، جوانرود، ثلاث باباجانی و روابر در دوره یازدهم مجلس شورای اسلامی و عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی است.

وی همچنین در دوره های مختلف فرماندار شهرستان جوانرود، مدیر کل نظارت در تنظیم بودجه هلال احمر کشور ، مدیر عامل هلال احمر استان‌های کردستان و کرمانشاه، عضو شورای شهر سنندج، منتخب اول مردم سنندج در دوره دوم و عضو شورای عالی جمعیت هلال احمر کشور بوده است.

از دیگر سوابق استاندار جدید کردستان، مشاور استانداران کردستان و کرمانشاه، مشاور رئیس جمعیت هلال احمر کشور و نیز حسابرس کل در دیوان محاسبات کشور است.

هم‌چنین سوابق اجرایی رحمانی عبارتست از سرپرست استانداری فارس، معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری فارس، عضو هیئت مدیره و معاون توسعه مدیریت و منابع شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید، مدیرعامل غله و خدمات بازرگانی منطقه ده کشور، معاون برنامه‌ریزی و پشتیبانی سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها، ذیحساب و مدیرکل امور مالی شرکت بازرگانی دولتی ایران، مدیرکل دفتر آمارهای ثبتی مرکز آمار ایران، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌های چهارمحال و بختیاری، بوشهر و ایلام، معاون هماهنگی و برنامه‌ریزی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تهران و سرپرست سازمان برنامه و بودجه استان کهگیلویه و بویراحمد است.

انتقال پایتخت از تهران؛ چالش‌ها و فرصت‌ها

انتقال پایتخت از تهران یک تصمیم مهم و پیچیده است که نیازمند بررسی‌های دقیق و برنامه‌ریزی جامع است، مجلس شورای اسلامی به‌عنوان نهاد قانون‌گذاری باید با دقت به این موضوع بپردازد و تمامی جوانب آن را مورد توجه قرار دهد.

به گزارش تسنیم، انتقال پایتخت از تهران به یکی دیگر از شهرهای ایران، موضوعی است که در سال‌های اخیر به‌طور جدی مورد بحث و بررسی قرار گرفته است، این تصمیم به‌دلایل متعددی از جمله مشکلات زیست‌محیطی، ترافیک، جمعیت فزاینده و همچنین نیاز به توزیع بهتر امکانات و منابع در کشور مطرح شده است.

اکنون بحث انتقال پایتخت مجدداً در مجلس شورای اسلامی مطرح شده است، این موضوع پس از اظهارات مسعود پزشکیان، رئیس جمهور، در بازدید از فعالیت‌های زیربنایی و زیرساختی قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) به وجود آمد، وی در این بازدید بیان کرد: توسعه کشور با ادامه روند فعلی امکان‌پذیر نیست و این‌که همچنان منابع اولیه را از جنوب کشور و دریا به مرکز بیاوریم، تبدیل به محصول کنیم و دوباره برای صادرات به جنوب بفرستیم، به‌شدت توان رقابت ما را مستهلک می‌کند و کاهش می‌دهد.

پزشکیان تأکید کرد: باید مرکزیت اقتصادی و سیاسی کشور به جنوب و نزدیک دریا منتقل شود، زیرا تهران به‌عنوان پایتخت با مشکلاتی دست به گریبان است که هیچ راه‌حلی جز انتقال مرکزیت ندارد.

وی همچنین در نشست خبری خود با رسانه‌ها به موضوع انتقال پایتخت اشاره کرد و خواهان بررسی کامل و سنجیدن این موضوع توسط کارشناسان شد.

یکی از نهادهایی که باید در موضوع انتقال پایتخت ورود پیدا کند، مجلس شورای اسلامی است. مجلس باید طرح‌های مربوط به انتقال پایتخت را بررسی و جوانب مختلف آن را ارزیابی کند. این بررسی شامل تحلیل هزینه‌ها، مزایا و تأثیرات اجتماعی ـ اقتصادی خواهد بود. در این گزارش به بررسی دلایل انتقال پایتخت، چالش‌ها و نقش مجلس شورای اسلامی در این فرآیند خواهیم پرداخت.

تهران به‌عنوان پایتخت با مشکلات جدی زیست‌محیطی مواجه است؛ آلودگی هوا، کمبود آب و افزایش دما از جمله مسائلی هستند که زندگی روزمره مردم را تحت‌تأثیر قرار داده‌اند. بر اساس گزارش‌ها، آلودگی هوای تهران در سال‌های اخیر به حدی رسیده است که بسیاری از روزها وضعیت اضطراری اعلام می‌شود، به‌عنوان مثال، در سال ۱۴۰۰، تهران ۱۷ روز در وضعیت اضطراری آلودگی هوا قرار داشت. انتقال پایتخت می‌تواند به کاهش فشار بر منابع طبیعی و بهبود کیفیت زندگی در تهران کمک کند. آمارهای جمعیتی استان تهران نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۵، جمعیت این استان به ۱۳ میلیون و ۲۶۷ هزار و ۶۳۷ نفر رسیده است و براساس برآوردهای مرکز آمار ایران، پیش‌بینی می‌شود که جمعیت تهران در سال ۱۴۰۳ به ۱۴ میلیون و ۴۲۵ هزار نفر برسد. این داده‌های آماری نشانگر روند افزایشی نرخ جمعیت در این کلان‌شهر هستند. طبق پیش‌بینی‌ها، جمعیت ایران در سال ۱۴۱۴ به حدود ۹۱ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر خواهد رسید که برای تهران نیز تغییرات محسوسی را به‌همراه خواهد داشت.

تهران به‌عنوان مرکز سیاسی و اقتصادی کشور، منابع و امکانات بیشتری نسبت به سایر شهرها دارد. این توزیع ناعادلانه باعث بروز نارضایتی‌های اجتماعی و اقتصادی در دیگر نقاط کشور شده است، بر اساس آمار، ۴۰ درصد از بودجه کشور صرف تهران می‌شود، انتقال پایتخت می‌تواند به توزیع بهتر امکانات و توسعه مناطق کمتر توسعه‌یافته کمک کند.

دراین‌باره رحیم زارع، نماینده مردم آباده در مجلس شورای اسلامی، طرح انتقال پایتخت را به‌عنوان یک پیشنهاد چندین‌ساله که اخیراً دوباره توسط رئیس‌جمهور مطرح شده است، مثبت ارزیابی کرد و بر لزوم انجام یک مطالعه تطبیقی جامع با کشورهایی که چنین تغییری را تجربه کرده‌اند تأکید کرد.

زارع با اشاره به متمرکز بودن امکانات و تراکم جمعیتی در تهران، پیشنهاد داد که ایران می‌تواند پایتخت‌های سیاسی و اقتصادی جداگانه داشته باشد و حتی پایتخت فرهنگی و گردشگری نیز انتخاب شود تا تعادل در توسعه کشور ایجاد شود.

اما این موضوع را نباید از یاد برد که انتقال پایتخت نیازمند سرمایه‌گذاری‌های کلان است. ساخت زیرساخت‌ها، ادارات دولتی و تأمین خدمات عمومی هزینه‌های زیادی را به‌همراه خواهد داشت. برآوردها نشان می‌دهد که هزینه انتقال پایتخت ممکن است به چند میلیارد دلار برسد، این موضوع ممکن است باعث نگرانی در مورد تأمین منابع مالی لازم برای این پروژه شود.

برای اجرای انتقال پایتخت، نیاز به تصویب قوانین جدید وجود دارد، مجلس باید قوانین مربوط به ساخت زیرساخت‌ها، تأمین منابع مالی و مدیریت جدید را تصویب کند، همچنین، ایجاد کمیته‌های تخصصی برای نظارت بر روند اجرایی نیز ضروری است. پس از تصویب طرح، مجلس باید نظارت دقیقی بر روند اجرا داشته باشد تا اطمینان حاصل شود که پروژه طبق برنامه پیش می‌رود و مشکلات احتمالی شناسایی و حل شوند.

تجربه کشورهای دیگر نشان می‌دهد که انتقال پایتخت می‌تواند تأثیرات مثبتی بر توسعه اقتصادی و اجتماعی داشته باشد، به‌عنوان مثال، انتقال پایتخت پاکستان از کراچی به اسلام‌آباد باعث توزیع بهتر امکانات و کاهش بار ترافیکی در کراچی شد، همچنین، انتقال پایتخت برزیل از ریودوژانیرو به برازیلیا نیز با هدف توزیع عادلانه‌تر منابع انجام شد، اخیراً نیز پایتخت اندونزی همزمان با روز استقلال این کشور تغییر کرد، دلیل این جایگزینی آن است که بخش‌های زیادی از جاکارتا با خطر زیر آب رفتن روبه‌روست و به‌سرعت در حال غرق شدن است. نوسانتارا، پایتخت جدید در ۱۳۰۰کیلومتری جاکارتا در جزیره بورنئو قرار دارد. هزینه ساخت پایتخت جدید حدود ۳۳ میلیارد دلار تخمین زده شده است و یکی از بزرگترین پروژه‌های زیربنایی اندونزی محسوب می‌شود.

انتقال پایتخت از تهران یک تصمیم مهم و پیچیده است که نیازمند بررسی‌های دقیق و برنامه‌ریزی جامع است. مجلس شورای اسلامی به‌عنوان نهاد قانون‌گذاری باید با دقت به این موضوع بپردازد و تمامی جوانب آن را مورد توجه قرار دهد.

با توجه به مشکلات زیست‌محیطی، ترافیک و توزیع ناعادلانه امکانات در تهران، انتقال پایتخت می‌تواند راه‌حلی برای این چالش‌ها باشد، اما برای موفقیت این پروژه، نیاز به همکاری همه‌جانبه بین دولت، مجلس و مردم وجود دارد.